

27. szám
2023. június

A Magyar Kultúra Napja Kölcsey Ferenc Himnuszának 200. évfordulója

Január 22-ét a magyar kultúra napjának nyilvánították annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban e napon fejezte be a Himnuszt. Szövegét mind ismerjük (az első strófát biztosan), hisz oly gyakran énekeltük nemzeti ünnepeink alkalmával, miséken, istentiszteleteken, továbbá olyan sporteseményeken, ahol nemzetünk sportági képviselőinek szoríthatunk. Van azonban számos érdekesség, amely nem, vagy nem feltétlenül terjedt el széles körben, ennél fogva nem ezekre gondolunk elsőként, amikor Himnuszunkat hallgatjuk és énekeltük. Erről a néhány érdekességről szeretnék most pár szót szólni.

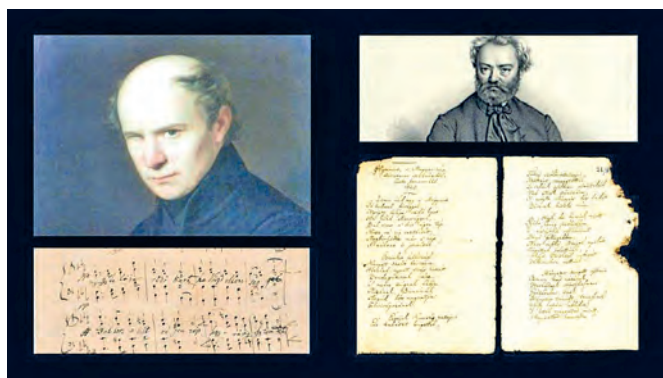
Ami nemzetünk túlnyomó részének tudvalevő, hogy a sirató-éneket Erkel Ferenc zenésítette meg, s ilyen formában az első nyilvános, szabadtéri előadása 1844. augusztus 10-én történt, a Széchenyi nevet viselő gőzhajó avatásán.

Tudta a kedves Olvasó, hogy Himnuszunk a világ egyetlen „illegális” nemzeti himnusza? Tudniillik sohasem iktatták, nincs dokumentum arról, hogyan és miképp vált hivatalos himnusszá. Ugyan 1903-ban az Országgyűlés elismerte a magyar himnuszának a hivatalosságát, amikor elfogadott egy két paragrafusból álló törvényjavaslatot „az egységes magyar nemzet himnuszáról”. Ennek 1. paragrafusa szerint: „Kölcsey himnusza ... az egységes magyar nemzet himnuszává avatattik”, a 2. § pedig meghatározta, hogy a törvény „1903. évi augusztus 20-ik napján lép érvénybe”. E törvényjavaslatot azonban I. Ferenc József magyar király nem szentesítette, így hatályba sem lépett. Hivatalossá csak az alkotmány 1989. évi módosítása tette, amely kimondta, hogy „a Magyar Köztársaság himnusza Kölcsey Ferenc Himnusz című költeménye Erkel Ferenc zenéjével.”

Noha állítólag az ötvenes években Rákosi Mátyás Illyés Gyulával szeretett volna új nemzeti verset íratni, a költő nem vállalta a feladatot. A pártfőtitkár Kodályt is győzködte, mondván, hogy az

mégsem lehet, hogy a dolgozó nép himnusza, vagy bármely más ünnepség Isten nevével kezdődjön, de a zeneszerző rövid válasza erre annyi volt: „Ahhoz sem hozzátenni, sem abból elvenni nem lehet.” Ezzel a kérdés lekerült a napirendről.

A magyar himnusz – lévén imaének – lassú, melankolikus hangulatú, ám nem volt ez mindig így. Az eredeti verzió sokkal gyorsabb, pörgősebb volt, de az évek alatt a magyarok egyre lassabban és szomorúbban kezdték énekelni. Manapság ugyanakkor az olimpián és már sok más világversenyen is más Himnusz szól, ugyanis a hivatalos változat 2 perc 30 másodperc, ezt pedig a Nemzetközi Olimpiai Bizottság nem fogadta el. Ennek okán lerövidítették, felgyorsították, a hangnemet leszállították.

Forrás: papageno.hu

Mindezeket túl érdekesség még, hogy Himnuszunkat külföldi utazásaink során is magunkkal hordjuk, tudniillik egy részlete megtalálható útlevelünkben. UV-fény alatt válik láthatóvá a megzenésített verzió kottája, a szöveg egy része pedig dombornyomással szerepel a lapjain.

A már mintegy 30 különböző nyelvre lefordított Himnusznak szobra is van. A műemléket 2006. május 7-én avatták fel Budakeszin.

V. Majzik Mária kilenc méter hosszú, négy és fél méter magas alkotása egy kör sugarai mentén jeleníti meg a vers sorait, melynek közepén egy kétméteres, bronzból készült Isten-alak látható. A szobor hét ívből álló szerkezetében hétszer három bronzharang szörlattatja meg ünnepeken Erkel Ferenc művét.

Ma, január 22-én tehát vegyünk egy mély lélegzetet, és töprengjünk el azon, hogy 200 esztendővel ezelőtt olyan gyönyörű remekmű íródott, amelyet azóta is meleg szívvel őrzünk, szavalunk és éneklünk. Énekeljük el ma is, tisztelegve Kölcsey Ferenc, Erkel Ferenc és a magyar nemzet himnusza előtt!

Forrás: Kölcsey Ház Alapítvány weboldala

Karácsonyi koncert Ulmban

Az Ulmi Magyar Kultúregyesület kórusa, a Kék Duna Kórus 2022. december 3-án 18.00 órakor karácsonyi koncertet adott, amelynek a Haus der Begegnung gyönyörű kápolnája adott otthont. A rendezvényt az Ulmi Magyar Kultúregyesület szervezte. Advent valódi üzenetét közvetítették a koncerten felcsendülő karácsonyi zeneművek, versek, idézetek.

Advent időszakában, Urunk, Jézus Krisztus születésére várva, lelkünket tápláló élményre van szükségünk. Ez a rendezvény ebben az időszakban, ezzel a szervezéssel és ezzel a mély, szívet melengető tartalommal olyan lelki feltöltődést adott a jelen lévő vendégeknek, amely bőséges forrás lehet advent valódi értelmének a megéléséhez.

A vendégszerető, kedves fogadtatás, a gondos figyelem, amelyvel kitüntették az érkező résztvevőket, már melegséggel és különös jóérzéssel töltött el mindenkit. A szeretet megélése az egyik legfontosabb üzenete advent időszakának. A koncert helyének kiválasztása finom és rendkívül körültekintő igényességről árulkodott. Gyönyörű helyszínre esett a választás. Egy karácsonyi koncert hol kaphatna másutt méltóbb helyet, mint az Isten házában? Méltóság és ünnepélyesség. Ez a két szó teljes mértékben lefedi a rendezvény egészét és minden részletét. A tekintélyt parancsoló csillogó, fekete zongorára fókuszált rögtön az első pillanatban az érkező. Nem véletlenül! Mindenki érezte, hogy fontos szerepe lesz az est folyamán. Ünnepi díszben pompázott erre az alkalomra. Csodás karácsonyi dekoráció ékesítette hollófeketé tetejét. A gyertyák pislákoló fénye, a megannyi pici izzó, a karácsonyfa pompázatos koronája olyan esztétikai élményt nyújtott, amely elárasztotta a lelket melegséggel, az ünnepélyesség és magasztosság érzésével. A lelkünk díszben állt a környezet szépségétől, és készen álltunk a karácsony – zenében, énekekben, versekben – megfogalmazott valódi üzenetének a befogadására. A kórus férfi, nő és gyermek tagjai ugyanazzal az eleganciával vonultak be, és foglalták el helyüket, mint amit a hely és az esemény méltósága megkívánt.

A kórus tagjai hónapok óta készültek erre az alkalomra. Lát-szólag legyőzhetetlen akadályok sorozatát kellett leküzdeniük. Dacoltak betegséggel, járvánnyal, bezártsággal szemben, és hitük, kitartásuk meghozta a hön áhított gyümölcsöt. Ennek a gyümölcsnek az ízét, zamatát kóstolgathattuk a koncert minden pillanatában. Szívéüket-lelküket tették tehetségük mellé a kórus férfi, hölgy és gyermek tagjai az általuk közvetített dalokba, versekbe, idézetekbe. Az ulmi kápolna falai között egymás után csendültek fel a magyar nyelven megszólaltatott szebbnél szebb karácsonyi egyházi és világi énekek. Néhányuk gitár-, furulya-, de legtöbbször zongorakísérettel. A „Csendes éj” című dal különleges feldolgozásában még a szőjharmonika is fontos kísérő hangszerré vált. A repertoárban szerepeltek klasszikus, a közönség által is jól ismert karácsonyi dalok, de helyet kapott Leonard Cohen „Halleluja” című dala és a kórusvezető saját szerzeménye is: a „Téli ária”, melynek szövegét is ő írta. A gyermekek éneke különösen megérintette a közönség lelkét. A műsorszámokat összekötő szöveg témájában és hangulatában már elővetítette a következő produkciót. A gazdag zenei anyagot versekkel és idézetekkel egészítették ki. Juhász Gyula: „Karácsony felé” című versét hallgatva, azt hiszem, mindenkit megszállt egy gyönyörű ígázat, s a kis Jézuska közelségét valóban érezte. A koncert zárásaként minden gyermek csilingelő csengettyűvel a kezében a kórustagokkal együtt elénekelt a „Hull a pelyhes fehér hó” és a „Kiskarácsony, nagykarácsony” című dalt. Ez volt az első saját, egész estét betöltő teljes koncertje a kórus-közösségnek. Most már tudjuk, hogy nem is az utolsó.

A rendezvény teljesítette küldetését. Lelket tápláló, emelő, simogató, megerősítő élményben volt részünk advent időszakában. A magyar kultúra egyedisége és

A kórus vezetője, Fekete-Nagy Monika

sokszínűsége, annak őrzése, ápolása, megélése és átélése egygyé kovácsolta az ünnepségen részt vevő közösséget. S mindannyian tudjuk, hogy az eredmény közös siker. Az egyesület elnöke, Székely Enikő oroszlánrészt vállalt a szervezési feladatokban. A kórus vezetője, Fekete-Nagy Monika erős hite, akarata, a zene iránt érzett alázata, tisztelete és szeretete vezette a göröngyös úton az álom beteljesüléséig. A kórustagok szorgalma, lelkes, énekelni szerető és tudó, energiát és fáradságot nem ismerő közössége nélkül ez az est ebben a formában nem jött volna létre. S bárki – aki egy picit is hozzátett az előadás színvonalához –, fontos láncszeme a sikernek. Mi, akik mindennek részesei lehettünk, egy életre szóló ajándékot, örömforrást és meghatározó élményt kaptunk. Nem feledjük, advent idején erre mindig emlékezni fogunk! Hálások vagyunk, szívből köszönjük!

Orcskai Marianna. KCSP ösztöndíjas

Csodaország Magyar Iskola Mikulásváró ünnepsége

A Csodaország hétvégi magyar iskola a rendszeres évközi tanórákon túl tematikus programokat is szervez az iskolában tanuló diákoknak és szüleiknek. Mindezen események jó alkalmat biztosítanak a tanulók részére, hogy jobban megismerkedjenek a magyar kultúrával, hagyományokkal, és kötetlenebb társalgásra adnak lehetőséget az iskolában tanuló diákok szüleinek is, hogy jobban megismerjék egymást.

A 2022/23-as tanév őszi félévének második felében az óvodások, első és második osztályosok Szent Miklósnak, a Mikulás bácsinak, a frankfurti Csodaország magyar iskolába történő látogatására késztültek. Az órákon a hagyományhoz kapcsolódó dalt is tanultak.

A Mikulás-váró ünnepséget az iskola 2022. december 8-án tartotta a tanóráknak egyébként is helyet adó Dornbusch közösségi teremben. Az eseményen három osztály, a korábban említett óvodai csoport, az első és a második osztály tanulói és szülei vettek részt, mintegy 25 fő. Az ünnepséget megelőzően a gyerekek meséket hallgathattak, gyakorolhatták a mesemondást. A várva várt Mikulás természetesen szánon érkezett, amelyet rénszarvasok húztak. A gyerekek a megtanult Mikulás-dal és a „Nád a házam teteje” koreográfia előadása után egyesével, névre szólóan kapták kézhez a jól megérdemelt csomagot a Mikulás bácsitól. A nagyszakállú ezek után fájó szívvel távozott a frankfurti Csodaország magyar iskola tanulóitól, ugyanis még sok helyre el kellett látogatnia aznap, de megígérte, hogy 2023-ban is ellátogat a vidám gyerekekhez.

Az ünnepség további részében a tanulók szülei segítségével díszes papírból elkészíthették saját karácsonyfáikat és anyalkáikat. A kézműveskedésnek régi hagyománya van az iskolában, a tanulók mindig örömmel fogadják. Az elemőzsia, sütemények, gyerekpuncsok elfogyasztása után mozgásra is volt lehetőség, a bátrabbak egyszerűbb moldvai táncokat táncolhattak furulyakísérettel, ezt Török Dancsó Ádám, a Kőrösi Csoma Sándor Program frankfurti ösztöndíjasa szorgalmazta.

Az ünnepség a magyar iskola elszánt vezetésének, különösen Boros Linda pedagógusnak köszönhetően valósulhatott meg. Külön köszönet illeti a Németországi Magyar Szervezetek Szövetségét (BUOD), amely anyagi támogatást biztosított az esemény létrejöttéhez.

Török Dancsó Ádám, KCSP ösztöndíjas

Klubest a Magyar Kultúra Napja tiszteletére Nürnbergben

A Magyar Kultúra Napját 1989 óta ünnepeljük január 22-én, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le a Himnusz kéziratát. Ennek idén van 200 éve. Magyarország Himnusza egyedülálló módon képviseli a magyar néplelket, a nemzeti összetartozás egyik fontos sarokköve és a több mint ezeréves magyar államiság jelképe.

A kultúra fogalmának meghatározására már sokan, sok helyen vállalkoztak. Andrásfalvy Bertalan néprajzkutatót idézve „a néprajztudomány ezt úgy határozza meg, hogy a kultúra az ember szükségleteinek kielégítésére létrehozott eszközök és módok összessége... Ezek közé sorolhatók többek közt az emberi kapcsolatok is. Kapcsolat az ember és a másik ember, ember és az Isten, ember és a természet között.” A Nürnbergeri Magyar Kultúregyesület is erre vállalkozott, klubestjeit Kardos Andrea szervezi meg havi rendszerességgel.

A kultúranapi klubesten az egyesület volt és jelenlegi elnökei, önkéntesei, Magyarország Müncheni Főkonzulátusa és Nürnbergeri Konzuli Irodája is képviseltette magát. Nürnbergből Hegede Szabolcs konzul és Patkós István konzuli munkatárs tisztelt meg minket, Münchenből Juhász Gergely magyar közösséggel való kapcsolattartásért felelős diplomata. Tordai-Lejkó Gábor müncheni magyar főkonzul üdvözlését közvetítve elmondta, hogy idén több jeles évfordulóra emlékezünk. Kölcsey 200 éve tisztázta le a Himnusz kéziratát, de 200 éve született Petőfi Sándor és Madách Imre is. A kultúra a németországi egyesületekben összetartó erő, ami biztonságot ad a magyaroknak. A nürnbergiek nagyon aktívak az egyesületi életben, a munkájuk Münchenből is látszik, de csak addig érdemes ilyen sokat dolgozni, amíg nem megy a magánélet kárára.

A Nürnbergeri Magyar Citerazenekar zenészei énekesekkel kibővített formációban magyar népdalokat zengettek, amelyeket a közönség is örömmel énekelt velük. A Kreatív Színpad irodalmi műsora mélyebb gondolatokat fogalmazott meg versekkel, prózával. Mindenki nagy öröme a programban az egyesület művészeti csoportjai mellett fel-

lépett Szurgyi Gergely gitárművész is. Nedeczky Gábor borszakértő a magyar borkultúráról tartott előadást, amelyet borkóstoló kísért.

A népdalok közös éneklése, a versekben, a gitárzenében való közös elmélyülés, a tokaji bor, a borászati történetek megismerése, a magyar sült kolbász, mindezek teljes élménnyé tették az estét. A Nürnbergeri Magyar Kultúregyesület klubestjének legnagyobb értéke abban rejlik, hogy összefogja a helyi magyar közösséget, nemcsak értéket őriznek a részvevői, hanem értéket is teremtenek, a közösség összefogása, az emberi kapcsolatok építése által, méltón a magyar kultúra napjához.

Bodorné Péter Judit, KCSP ösztöndíjas

Farsangolás, majd téltemetés Nürnbergben

Miről is szól a farsangi időszak? És milyen múlttra tekint vissza? Ha most megkérdeznénk a fiatalabb generációt, bizonyára azt a választ kapnánk, hogy a farsang jelmezbálozást, emberek és állatok utánzását, bolondozást és mulatozást jelent. Tudni illik, hogy a 12–13. századi farsangok ennél sokkal többet jelentettek, sokkal összetettebbek voltak, de ennyire most ne menjünk vissza.

A farsang már a régi paraszti világban is a lakodalmak és bálók ideje, egyben a fonóházakban folyó bolondozás, jókedvű szórakozás, jelmezes felvonulás, alakoskodás és tréfálkozás időszaka lett. Napjainkban is ez az időszak a vidámságé, az egészséges életörömé, a szórakozásé.

A Nürnbergi Magyar Kultúregyesület is fenntartja, folytatja ezt a hagyományt. Mint minden évben, idén is a legkisebbeknek a Gyerekszoport rendezvénye adott lehetőséget a jelmezes találkozásra. A hívó szót sokan meghallották, mintegy 40–50 gyermek és szülei vettek részt a farsangi mulatságon. Szinte mindannyian jelmezen érkeztek, sőt, nagyon sokan a szülők közül is részt vettek ebben a játékban. A kézműves asztaloknál készíthettek álarcot, vicces bohócfejeket, aztán következett a játék, a tánc. A terem éppen hogy eléggé bizonyult, talpalatnyi helyet sem hagytunk, míg együtt roptuk.

A szünetekben finomabbnál finomabb sütekből lehetett választani, természetesen a fánk sem maradhatott ki. A terülj, terülj asztalkámhoz az enni-innivalót a családok biztosították, jutott belőle mindenkinek bőven.

Ezután következett a játékos vetélkedő a maga jó hangulatával, majd elérkezett a várva várt jelmezes felvonulás a zsűri előtt. Természetesen mindenki kapott ajándékot, hiszen mindenki meg is érdemelte, ki az ötletért, ki a bájosságért, mindenki másért.

A rendezvény utolsó programja a tombolasorsolás volt, itt szülők együtt izgulhattak a gyerekekkel, aminek meg is lett az eredménye, üres kézzel senki nem távozott. Ez a mulatság is nagyon sikeresen zárult, jókedvnek nem voltunk híján.

Az esemény utáni héten természetesen a magyar óvodában is a farsang volt a téma, fánk is került az asztalra, jelmezeinkben bolondoztunk, miközben sokat tanultunk a szokásokról is. Az elkészült busóálarcokat felpróbáltuk, hiszen szükség volt rá a következő alkalommal, amikor már a telet temettük.

A felnőtt résztvevőknek havi rendszerességgel szervezett klubesten is természetesen a farsang, pontosabban a farsang farka volt a téma. Igazán izgalmas, filmvetítéssel egybekötött előadáson az Unesco által az emberiség szellemi kulturális reprezentatív listájára (Magyarországon elsőként) felvett mohácsi busójárás volt a téma. Az előadás után a szeretetvendégség asztaláról fánkot lehetett fogyasztani egy kis itókával, miközben a kereplőket is sokan szívesen kipróbálták.

Március 21-én, húshagyó kedden az egyesület néhány tagja végül nem bírta a véletlenre, tüzet gyújtott, és a telet koporsóba zárva elégette azt.

Bodorné Péter Judit, KCSP ösztöndíjas

Törzsasztal ALUMNI, Nürnberg 2022. 11. 19.

Az idei év nagyon jól alakult, hiszen a Burg Kastl egyesület tagjainak már két Törzsasztalt sikerült megszervezniük, nyáron Hévízen, majd novemberben Budapesten.

Végre, két év kényszerű szünet után itt, Nürnbergben is megadott a lehetőség, hogy Katona Ági és Schmidt Károly, az egyesület vezetősége megszervezhesse a találkozót.

A hagyományok szerint a korábbi években felváltva tartotta az egyesület a Törzsasztalt, egyik évben Kastlban, másik évben Nürnbergben, így, advent tájkán. Ebben az évben Nürnberg volt a soros.

Az est elején Karcsi és Ági néhány szóban köszöntötte a résztvevőket. A Mikulás is járt arra (idén Schmidt Károly álneven, és mivel ketten is vannak S. Karcsik, két csokimikulást kapott mindenki).

A Törzsasztal most is nyitott volt minden kastlis számára. Érkezett meglepetés-résztvevő is Budapestről, aki éppen Áginnál vendégeskedett. Ő maga sem tudta, hogy vendéglátója mit „forral”, hova viszi aznap este.

Eleinte egy-egy asztalnál a hasonló évfolyamokról egymást már ismerő kastlisok ültek, de hamar elindult a mozgolódás, az ismerkedés, az emlékek, a lehetséges közös tanárok, események keresgélése a különböző generációk között. Az idősebbek kifejezték, hogy milyen jó, hogy a fiatalabb korosztály is egyre aktívabbá válik, ami már a 2022-es pünkösdi találkozón is érezhető volt, és ezen alkalommal szintén. Volt közöttük olyan is, aki először vett részt Törzsasztalon. Ez is mutatja, mennyire fontos, hogy rendszeresen szerveződjének ezek az alkalmak, mert bizony vannak még megszólítandó diáktársak. Szóba kerültek turpisságok tanárok, diákok részéről, azok következményei, jöttek sorban az emlékek.

Magam részéről nem vagyok kastlis, de már mondhatni „rajongója lettem” a közösségnek. Mindezt azért from le, mert a Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasaként én is hivatalos voltam a találkozóra.

Kezdeményeztem néhány személyes beszélgetést, és bizony „rácsodálkozásom” csak tovább nőtt. 3–4 kastlissal beszélgettem, de már így is 4–5 ország sok-sok városa felmerült, melyik szülő miatt, honnan-hova, mikor kényszerült költözni, családdal, fél családdal, ki hogyan került Kastlba.

Laci és Emil szívesen meséltek szüleikről, akik tanárok voltak hosszú éveken át, saját kálváriájukról, szökésekről, lehetőségekről. Hogyan lett Márta néni, aki diplomás tanárnő volt, takarítóból péksegéd, aztán végül kastlis tanárnő, milyen állomások után kötötték ki Anna néni és a Gelléri gyerekek Kastlban. John nagyon komolyan beszélt nagypapjáról, a múltból, a következményekről, a kényszerű országelhagyásról, életútjukról, ami Kastlba vezette őket is. Zsuzsi végül így összegezte mindezt: „Mikor megkérdezik, honnan jöttem, mit mondhatnék (sok országot, költözést követően), az a legegyszerűbb válasz, hogy kastlis vagyok.” Azt éreztem, ebben minden benne van, mennyire más, szorosabb a Kastlban végzett diákok kötődése a gimnáziumukhoz, egymáshoz.

A törzsasztal, mondhatni, hogy a „szokásos” jó hangulatban telt, nagyon örült mindenki mindenkinek, mint egy igazi családi találkozón.

Sok szó esett arról, hogy mennyire várják a következő találkozási lehetőséget is, ami már a nagy találkozó, a pünkösdi jubileumi ünnep lesz Kastlban. Erre az eseményre nagyon készül az egyesület, hiszen az intézmény megalapításának 65. évfordulóját ünneplik majd együtt kastlisok, családtagjaik, barátai egy nagy-szabású rendezvény keretén belül.

Bodorné Péter Judit, KCSP ösztöndíjas

X. Müncheni Táncháztalálkozó

**Avagy amikor a fecskéket a muzsikaszó hívja,
s a téli álmát alvó sörkert megéled**

Jubileumi évét ünnepelte a Münchenben megrendezésre kerülő táncháztalálkozó. A hagyományosan kora tavasszal megrendezésre kerülő esemény a Münchenben élő magyarok közt végzett kultúrmisszió egyik szerves részét képezi.

Az első programpont a gyermekeknek szólt, ahol a Regössel már több évtizede együttműködő Varázskör biztosította a talpalávalót. A gyermektáncház után tavaszváró kézművességbe kapcsolódhattak be a gyerekek, mindeközben a felnőtteknek néptáncoktatás zajlott. Kibili Márton és Purt Melanie ballázstelki táncokat tanított, majd Hajdú Flórián és párja közvetítésében vajdaszentiványi táncokat sajátíthattak el a táncolók. Rövid szünet után gálával folytatódott az este. A Kárpát-medence népzene- és népdalkincsein keresztül idézte meg a magyar hont a diaszpóra közösségben az erdélyi Tokos zenekar, majd a Regös Néptánc-együttes lépett színpadra bökönyi koreográfiájával. Ezután az este teret adott a kötetlen szórakozásnak, amely hajnali nótázással ért véget.

A 2011 óta megrendezésre kerülő esemény minden évben jelentős rendezvénynek számít a müncheni magyar közösség életében. A szervezők megfogalmazásában az esemény ugyanazt a célt szolgálja, mint a Regös víziója: hidat képezni a magyar és német közösségek között. Ezen az eseményen ez valóban meg is valósult, ugyanis magyarok és németek töltötték be a táncteret.

Ékes példája volt tehát ez az esemény annak, hogy miként lehet egyszerre jelen a magyar nemzeti összetartozás és a másik nemzettel való békés és gazdagító együttélés.

Csanak-Balázs Lilla, KCSP ösztöndíjas

Néptánc-tábor a Fekete-erdőben

2023. február 24. és 26. között tartotta a stuttgarti Csöbörösök Néptáncgyűttes az immár egész Németországban híres néptánc-táborát. A próbákon és az esti mulatságokon a Fokos zenekar húzta a talpalávalót.

Kemény Józsefnek, a Csöbörösök Táncgyűttes vezetőjének köszönhetően idén hetedik alkalommal került megrendezésre a tábor. Az első 2016-ban volt, azóta töretlen lelkesedéssel minden évben újra és újra összegyűlnek a táncosok egy rövid közös tanulási erejéig. Eleinte kizárólag a stuttgarti együttes tagjai vettek részt az oktatáson és csapatépítésen, majd a rendezvény magas színvonalának köszönhetően már egész Németország területén élő, hagyományainkat ápoló táncosok, zenészek vesznek részt a táborokban. Minden évben más táncanyaggal foglalkoznak, és ugyancsak minden évben más oktatót hívnak tanítani.

Az idei táncos összejevetel táncanyaga a vajdaszentiványi táncok voltak. Nagy érdeklődés mutatkozott az esemény iránt, több mint 60 fő vett részt. A korábbi évekhez hasonlóan a Csöbörösök Táncgyűttessel régóta szoros barátságot ápoló kisebb társaság főzött a táncosoknak. Pénteken érkeztek a résztvevők a táborba. Egymás üdvözlése után Jovánovity Patyrek Réka tartott szászcsávási cigány táncokból rövid ízelítőt a lányoknak. Ezt követően közösen vacsoráztunk, majd megkezdődött a mulatság a Fokos zenekar kíséretével. Az este nagyon jó hangulatban telt, de lélekben már készülődtünk a másnapra, hiszen a szombati napot a néptáncoktatás töltötte ki, melyet idén Kemény An-

metországi együttesek rengeteg programot szerveznek és egymás rendezvényein igyekeznek részt venni. Igyekeznek kihasználni minden lehetőséget a találkozásra, hiszen nagyon szoros kapcsolatot ápolnak egymás között. Rengeteg dolog közös bennük, de főként a hagyományaink iránti elhivatottság, a magyar néptáncok iránti érdeklődés és mindenekelőtt az, hogy feladatuknak tekintik, hogy az itt élő magyar embereket a lehető legközelebb hozzák egymáshoz. Hogy teremtsenek egy olyan közeget, ahol egy idegen országban otthon érezhetik magukat. Ahol a gyermekek és felnőttek egyaránt magyar nyelvet használnak egymás között, ahol a magyar népi kultúra által kapcsolódnak egymáshoz. Különleges kötelesség ez, melyre nagy odafigyeléssel vigyáznak.

Janák Réka, KCSP ösztöndíjas

dor és jómagam tartottunk. Délelőtt 10 órától 13 óráig, majd az ebédet követően délután 15 órától 18 óráig a vajdaszentiványi táncokkal, figurákkal, majd 18 órától a tájegység népdalainak szépségeivel ismerkedtünk. A próbákon végig a Fokos zenekar szolgáltatta a muzsikát, ami igazán varázslatos hangulatot teremtett a próbateremben. Az esti vacsora után ismét táncház következett. Az utolsó napon, vasárnap 10 órától rövidebb, ismétlődő jellegű táncpróbát tartottunk, ahol a tanultakat felelevenítettük, elmélyítettük, majd a közös ebéd után búcsút vettünk egymástól, és elhagytuk a helyszínt.

Itt-tartózkodásom ideje alatt immár sokadik alkalommal volt szerencsém részt venni olyan programon, amely a hazai és a diaszpórában élő magyar közösségek számára egyaránt fontos. A né-

23. Jótékonysági Frankfurti Magyar Bál és Táncház!

„Ez a kicsi mulatság tartana, míg a világ...”

2023. február 4-én, szombaton rendezték meg Frankfurtban a 23. Jótékonysági Frankfurti Magyar Bált és Táncházat.

A rendezvényre ebben az évben közel 750 vendéget vártak a szervezők. Minket Klement Nándor hívott meg a bálba. Az egész bált egy nagy rendezvényházban tartották, ahol az alsó szinten kb. 500, az emeleti részen pedig közel 250 vendégnek volt megterítve.

Két helyszínen egyszerre zajlott a báli mulatság. A földszinten az évek óta visszatérő „Asterix” zenekar (Magyarországról) gondoskodott a báli hangulatról – tagjai szinte már hazájának Frankfurtba, az emeleti részen pedig a Németországban élő magyar népzenešezekből álló, „Varázskörnek” nevezett baráti társaság adta a kiváló muzsikát.

A bálon este fél nyolctól fogadták a vendégeket, majd ahogyan elfoglalták a helyüket, vacsora következett. A vacsora után nem sokkal kezdetét vette a mulatság. Este kilenc órakor kezdődött a megnyitó műsor, amelyben közreműködtek az idei frankfurti elsőbálozók, akik ebben az évben keringőt táncoltak, valamint a frankfurti magyar néptáncgyűttesek műsorai következtek sárközi és tyukodi táncokkal, a „Varázskör” zenekar kíséretével. Ezután már tényleg nem volt más hátra, mint csak annyi, hogy reggelig mulatni.

A feleségem és én a Táncház részen voltunk bálgazdák. Ez azt jelenti, hogy mi vezetjük a táncházat, egészen addig, amíg az utolsó vendég haza nem megy, és közben minden táncrendet oktatunk. Hajnali négykor ér véget a bál úgy, hogy a magyar és a székely himnuszt elénekeljük azokkal a vendégekkel, akik végig kitartottak.

Azt gondolom, igazán remek mulatság volt, hiszen a sok táncos mellett még az egyszerű laikusoknak is sikerült élményt nyújtani, betekintést adni a Kárpát-medence igazán izgalmas kincsekkel teli néptáncvilágába. Nagyon jó volt látni mindezt, hogy sikerült az érdeklődést felkelteni, újat mutatni a Táncház részben részt vevő táncosok számára. Olyan nem volt, hogy senki ne táncolt volna a tánctéren, a tánctanítások alatt folyamatosan táncoltak, és a táncrendek végén ne lett volna olyan, aki egy-egy kedves szóval ne köszöntött volna meg a zenét, vagy ne tett volna föl egy-egy kérdést a néptáncsal kapcsolatosan. Köszönjük szépen a németországi magyar néptáncgyűttesek tagjainak, akik részt vetek és eljöttek a bálba. Nagyon szépen köszönjük a meghívást Klement Nándornak, és hogy részesei lehettünk eme nagyszerű rendezvénynek, amelyhez még ha csak kicsit is, de hozzá tudtunk tenni a magyar néptánc kultúra sokszínűségéből. A bálhoz

Varázskör zenekar

pedig a szervezőknek kívánunk további kitartást és nagyon sok szép, nagyon jó hangulatú sikeres bált az elkövetkezendő években.

Kecskés Gergő és Kecskés-Bába Hajni, KCSP ösztöndíjasok

35 éves a Freiburgi Magyarok Baráti Köre Jubileumi koncert a csíkszeredai „Role” zenekarral

A Freiburgi Magyarok Baráti Köre 1988 óta működő magyar egyesület. Sokszínű életét temérdek rendezvény, ünnepi megemlékezések, kulturális és egyéb események, magyar óvoda és iskola, valamint számos kirándulás gazdagította és gazdagítja ma is.

A fennállásának immár 35. évét ünneplő egyesület 2023-ra jubileumi programot állított össze, melynek egyik jelentős és kimagasló eseménye a március 25-én megrendezett ünnepi koncert volt, amelyen a csíkszeredai „Role” zenekar lépett fel. Az immár szintén 35 éves, mind Erdélyben, mind Magyarországon jól ismert, Nagy Tivadar által alapított és mindmáig vezetett zenekar múltját több ezer fellépés, mintegy 400 saját kompozíció, a magyar költészet remekeinek megzenésítése éppúgy jellemzi, mint a színre vitt öt rockopera, számtalan tv-produkció, európai koncertutak és Bőjte Csaba testvérrel közös egyházi fellépések sora. Zenéjük a magyar irodalom, valamint a székely és csángó népi költészet remekeire építkezik, magában foglalva az ősi erdélyi tradíciókat, hagyományos dallamokat és a progresszív rockzene elemeit is.

A jubileumi koncert a merzhauseni evangélikus „Johanneskirche” nagytermében került megrendezésre. Az előkészületekben Furler Andrea egyesületi elnök, Heine Kornélia presbiter, továbbá a Badeni Magyar Protestáns Gyülekezet és a Freiburgi Magyarok Baráti Köre KCSP ösztöndíjasai játszottak tevékeny szerepet. Az eseményről tudósított megyei napilapunk, a Badische Zeitung is, így nemcsak magyar honfitársaink értesülhettek a magyar kommunikációs csatornákon a rendezvényről, hanem a német közönség is tudomást szerzett a közelgő eseményről. Különös örömeinkre az egyesület és a freiburgi gyülekezet tagjain, a környéken élő ifjú és idős magyarokon kívül német vendégek is megtöltötték a nagytermet, ahol hamarosan egyetlen üres szék sem akadt.

Furler Andrea egyesületi elnök bevezető szavait Balás Csenge, a gyülekezet ösztöndíjasa tolmácsolta, ezzel megnyitva az ünnepi eseményt. Ezt követően Balás Zoltán lelkész megható ünnepi megemlékezése és áldása következett, kihangsúlyozva: a zene nem ismer sem földrajzi, sem nyelvi határokat, és egyben hálóját fejezte ki azért, hogy így összegyűlhettünk egy különleges

koncert alkalmával. Az elhangzottakat Heine Kornélia fordította német vendégeink számára.

Nagy Tivadar bevezetőjében köszönetét és örömét fejezte ki, hogy 2019 után ismét eljöhettek a zenekar Freiburgba, s ilyen szép számú érdeklődő előtt játszhat.

A koncerten felsendültek a magyar irodalom költeményeinek megzenésített versei éppúgy, mint számos új kompozíció, melyeket Nagy Tivadar zenekarvezető és Sántha Zsuzsánna énekesnő kommentált, felelevenítve a dalok keletkezésének körülményeit, mesélve a zenekar múltjáról-jelenéről.

Már az első ritmusok után kiváló hangulatot gerjesztett mind a magával ragadó zene, mind az interaktív, a közönséget is bevonó előadásmód. A hallgatóság a koncert vége felé több ízben vastappsal jelezte tetszését, s bizony sok-sok ráadást is követelt, aminek a zenészek láthatóan örömmel, meghatódva tettek eleget, s a koncert így jóval tovább tartott a tervezettnél.

A műsort követően állófogadásra került sor, jólesett még egy pohár pezsgő vagy bor, egy szelet „zsíros deszka” mellett közelebbről is megismerkedni a zenészekkel, elbeszélgetni velük és természetesen egymással is, s feleleveníteni az elmúlt 35 év sok-sok maradandó, jelentős eseményét és emlékét is. A jókedvű és elégedett vendégsereg csak késő este távozott, többszörösen megköszönve a felemelő zenei és kulturális élményt, melynek ezen a délutánon mindannyian részesei lehettünk.

Csrepka Márton, KCSP ösztöndíjas

Víg farsangi bál Regensburgban — Volt farsang, állt a bál

Februárban farsangi bált rendeztek a Bajorországi Magyar Iskola-hoz tartozó Regensburgi Konzuli Magyar Iskola, Óvoda és Zenebölcsiben. A Müncheni Magyar Intézet Egyesület által működtetett hétvégi magyar iskolában a farsangi időszakot minden évben jelmezes bállal zárják, amelyre idén is sok gyermek és szülő eljött.

Víg farsangi napokat! – szokták mondani farsang idején magyar nyelvterületen, hiszen vízkeresztől hamvazószerdáig tart az időszak, amelyben a népi hagyomány szerint megengedett a mértéktelen evés, ivás, mulatozás. Köztudott, hogy mindez a néphagyományban farsang farkán, azaz farsang végén tetőfokára hág: sok településen farsangbúcsúztatót rendeznek, és nem csak a víg napokat temetik el, hanem a hosszú telet is, és megújultat várják a tavaszt.

A bajorországi diaszpórában élő magyaroknak ugyan nincs lehetőségük helyi, magyar, hagyományos farsangtemetésen részt venni, de Regensburgban a hétvégi magyar iskolában a gyermekeknek szervezett jelmezes bál pótolta ezt a hiányt. A gyermekek kívül ugyanis a szülők, tanárok is jelmezt és álarcot öltöttek, fánkokat, süteményeket hoztak, és vidám hangulatban töltötték együtt egy délutánt a magyar iskolának otthont adó Grundschule Hohes Kreuz épületében.

A farsangi bál jelmezes felvonulással kezdődött, így mindenkinek lehetősége volt bemutatni a jelmezét. Ezt követően a Mazsola Muzsika baba-mama csoport vezetője és tagjai tartottak énekes, zenés és táncos bemutatót, így mindenki betekintést nyerhetett a csoport foglalkozásaiba. Ezután a gyermekek ügyességi játékokon bizonyíthatták rátermettségüket. Akadálypályán kellett áthaladniuk, majd seprűtáncban versenyeztek egymással, és a szülők – apák – fánkező versenyen vettek részt, amelyen az győzött, aki a leggyorsabban evett meg egy fánkot. Barkácsolásra is volt lehetőség, a gyermekek farsangi álarcokat díszíthettek fel, végül pedig az iskola kis néptáncosai mutatták be, hogy mit tanultak a néptáncos foglalkozásokon. A körtáncba a szülők is beálltak, és a bál végére a táncról, kacagástól mindenkinek kipirult az arca.

A sok résztvevő, a rengeteg felajánlott sütemény, a jó hangulat, valamint a gyermekek és szülők megannyi pozitív és lelkesítő visszajelzése arra utal, hogy a Regensburgban és a város környékén élő magyar közösségnek van igénye olyan jellegű eseményre, amelyen idegen országban, magyarul, magyarokkal együtt ünnepelhetnek, szórakozhatnak.

Péter Ágnes, KCSP ösztöndíjas

Müncheni Magyar Intézet Egyesület Emigráns történetek konferenciájára készülnek

vák, magyar és jugoszláv emigrációs hullámokat vagy személyes történeteket.

A szervezők a bölcsész- és társadalomtudományok tudományágai – a hungarológia, szlavisztika, germanisztika és kelet-európai tanulmányok – keretében szeretnék bemutatni az említett három ország emigráns történeteit, ezáltal megvalósítva az említett négy szak kooperációját is. Az eseményt K. Lengyel Zsolt, a Regensburgi Egyetem Magyar Intézetének vezetője, Balogh F. András, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Germanisztikai Intézetének igazgatója, valamint Klaus Buchenau és Marek Nekula, a Regensburgi Egyetem tanárai szervezik.

A konferencia célja, hogy új lendületet adjon az emigrációs, vagyis politikai jellegű száműzetés kutatásának, és hogy összehasonlítva tegye láthatóvá az 1945–1989 közötti magyar, csehszlovák és jugoszláv száműzetés történetét feldolgozó kutatásokat. Ugyanakkor a három emigráns miliő összehasonlításával bemutatható a jelenség sokszínűsége is. Emellett a konferencia azt a kérdést is megvizsgálni készül, hogy a három, kommunista uralom alatt álló ország külföldre menekült, emigráns miliője mennyiben volt hasonló vagy eltérő. A szervezők szeretnék megvilágítani e közegek belső pluralitását, amely a katonai és politikai száműzetés viszonylag zárt körétől az irodalmi és kulturális munkásokig terjedt, akik az idő előrehaladtával csak részben látták magukat politikai menekülteknek.

A német vagy angol nyelvű pályamunkák foglalkozhatnak a magyar, csehszlovák vagy jugoszláv emigráció intézményeivel, áramlataival vagy akár egyéni történetekkel. Arra is fókuszálhatnak, hogy a különböző nemzeti emigráns közegek, a száműzöttek és származási országai, vagy köztük és a száműzetésben őket körülvevő többségi társadalom között milyen kölcsönhatások jöttek létre. A szervezők a pályamunkák közzétételét az „Ungarn-Jahrbuch. Zeitschrift für interdisziplinäre Hungarologie” vagy a „Studia Hungarica” című könyvsorozatban tervezik.

Péter Ágnes, KCSP ösztöndíjas

Megemlékezés és örömnünnep Frankfurtban

1848

Több emberöltőnyi év telt el az 1848–49-es szabadságharcot követően. Hat generáció nőtt fel azóta, hogy Petőfi elszavalta a „Nemzeti dal” c. költeményét a Nemzeti Múzeum lépcsőjén a magyarok szabadságát követelve. A forradalmárok harcoltak függetlenségükért, harcoltak a jövőjükért! A mai kor emberének pedig csaknem szintén harcolnia kell saját nemzeti függetlenségéért. Más szintéren, más eszközökkel. Sok-sok év után is emlékezünk elődjainkra, mert azon túl, hogy büszkéek vagyunk akkori nemes, hazafias tettükre, erőt adnak számunkra a mindennapokhoz.

Majna-Frankfurtban szép számú ünneplő közönség gyűlt össze, hogy részt vegyen a márciusi ifjak 175. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésen, a magyar katolikus szentmisén, melyet rend szerint Belényesi József atya celebrált, és az azt követő ünnepségen. Mindenképp ünneplésre adott okot az összejövetel, több szempontból is. A megemlékezés ünnepi szónoka Vincze Loránt marosvásárhelyi születésű európai parlamenti képviselő, aki egyúttal az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) szervezet elnöke is. A FUEN az európai őshonos nemzeti kisebbségek és nyelvcsoportok érdekképviseleti szervezete, amelynek célkitűzései szinte teljes mértékben egybeesnek a diaszpórában élő magyar közösségek, így a Frankfurtban élő magyar közösség törekvéseivel, ami nem más, mint magyarnak megmaradni szívben, lélekben itt, Nyugat-Európában másod-, harmadgenerációs magyarként. Vincze Loránt gondolatai és jókívánságai bizonyára erőt adtak valamennyiünk számára!

A Frankfurtban és vonzáskörzetében végzett magyar közösség-szervezői munka pedig példaértékű. Persze, vannak hiányosságok, mint mindenhol, de az összetartó erőt mi sem bizonyítja jobban, mint a városban immáron 51 éve működő 84. sz. Lehel Vezér Cserkészcsapat vagy az ugyancsak frankfurti Cifra Gyermekek- és Ifjúsági Táncsportegyesület csoportjai. Előbbiek vezetői az ünnepi alkalomra cserkészegyenruhában jelentek meg, valamint cserkészekkel gyönyörű fali kokárda dekorációt készí-

Somogyi üveges tánc

tettek az ünnepségre, utóbbiak, a táncscsoport tagjai fergeteges fellépésükkel emelték az ünnep hangulatát. Ezen alkalmon a szinte legkisebbektől a majdnem legidősebbekig három korosztály mutatta be és adta elő nagy sikerrel azokat a táncleépéseket, koreográfiákat, amelyeket az elmúlt fél évben elsajátítottak. Klement Nándor és felesége, Klementné Kecskeméti Beáta fáradságot nem ismerve hétről hétre tanítja magyar néptáncra a frankfurti szülők gyermekeit, és ami ettől talán még egy kicsit fontosabb: a táncon túl a gyermekek honismeretet, viselkedéskultúrát, magyar barátokat és önbecsülést is kapnak.

A második korcsoport mezőföldi lassú és friss csárdást, a harmadik korcsoport széki csárdást, a negyedik, serdülő lányokból álló táncscsoport pedig somogyi üveges táncokat mutatott be. Látni kellett volna, ahogy a közönség szinte tátott szájjal csodálta a fejükön az üvegekkel lépkedő lányokat.

Az esemény részét képezte természetesen a szeretetvendégség is, ahol a résztvevők kávé, sütemény mellett örülhettek egymásnak. Örülhettek, hogy van egy közösség, ahol magyarul beszélhetnek, köszönve ezt az 1848–49-es hősöknek is, akik a saját forradalmukat megvívva nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy most itt 2023-ban, Nyugat-Európában, Frankfurtban magyarul szólhatunk, énekelhetünk, táncolhatunk.

„Jól csak a szívvel lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”

(Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg. Fordította: Rónay György)

Török Dancsó Ádám, KCSP ösztöndíjas

Vincze Loránt parlamenti képviselő

Mezőföldi táncok

Széki csárdás

Nem vagyok, csak mások látnak

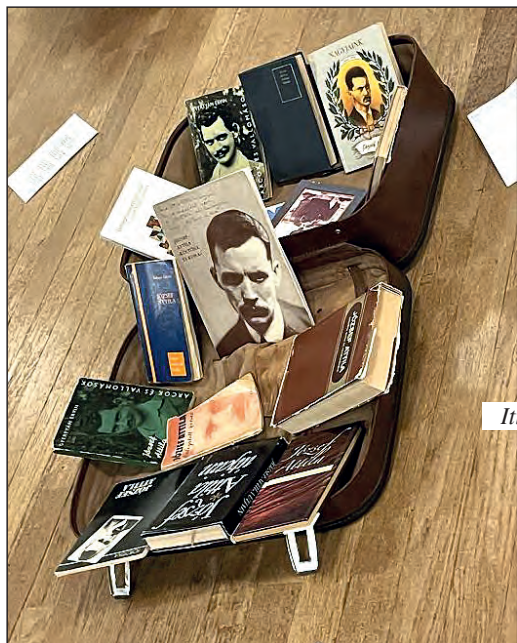
(színházi kísérlet József Attilával)

Az Osonó Színházműhely monodrámája

A müncheni Széchenyi Kör 2023. április 25-én látta vendégül az Osonó Színházműhelyt, idei nyugat-európai turnéjuk egyik utolsó állomásaként. Az 1993-as alapítású színházműhely irodalomkedvelő diákok csoportjából nőtt ki, eredetileg sepi-szentgyörgyi illetőségű, ma már azonban Pesten működik. Nagy hangsúlyt fektetnek a kísérletezésre, a megújulásra, a közönséggel való intenzív kapcsolattartásra. A társulat 2012-ben a Csokonai Vitéz Mihály Közösségi Díjat, 2016-ban az Európai Parlament értékelése alapján az Ifjúsági Nagy Károly-díjat is megszerezte. Vezetőjük 1998 óta Fazekas Misi.

2023-as turnéjuk során egy József Attila monodrámával álltak színpadra, „Nem vagyok, csak mások látnak” címmel. A monodrámát a hétköznapiakba ágyazva állítja, ülteti, fekteti mellénk József Attilát, az utazót, akinek a csillagokba szökni csekélyeség, egyik pillanatából a másikba átlépni – néha – vég nélküli szenvedés. Ez a nehezen elviselhető kettősség az életút olyan állomását, mint a Szegedi Egyetem rektorával, Horger Antallal való konfliktust is új fénybe helyezi: milyen példakép engedhető meg a katedrán, egy 10-18 éves fiatal számára? De aki nem taníthat középiskolás fokon, még taníthatja egész népét, csak figyeljünk oda rá! Tanuljunk tőle, tanuljunk meg megérteni, tanuljunk meg megérteni saját magunkat a versei, az élete által! Értsük meg a hús-vér embert a versek, a világirodalom egy-egy gyöngyszeme mögött, csak merjünk teret adni saját értésünknek! Köszönjük Nektek, Osonó Színházműhely!

Ivánfi Ádám

Itt minden elfér

József Attila -
Mucha Oszkár

A rendezők: Fazekas Misi és Mucha Oszkár

BUOD KÖRKÉP

a Németországi Magyar Szervezetek
Szövetségének kiadványa

Felelős szerkesztő: dr. Klement Kornél elnök
Szerkesztő: Baczur Magdolna elnökségi tag
Olvasószerkesztő: Urban Mária

www.buod.de

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap